

**KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA
ARKIB NEGARA MALAYSIA**

TEKS UCAPAN ALU-ALUAN

**YB DATO SRI AARON AGO DAGANG
MENTERI PERPADUAN NEGARA**

**MAJLIS SYARAHAN NEGARAWAN:
TUN PEHIN SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI
BIN TUANKU JAAFAR**

**1 OKTOBER 2026 (KHAMIS)
WISMA MELAYU SARAWAK, KUCHING**

Salam Perpaduan dan Salam Malaysia MADANI.

SEMBAH MAKLUM

Menghadap,

Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Sarawak,

Tun Pehin Sri Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar

Dan

Menghadap,

Yang Amat Berbahagia, Toh Puan Datuk Patinggi Hajjah Fauziah
binti Mohd Sanusi

Kaula merafak sembah, menjunjung setinggi-tinggi kasih atas
limpah perkenan Tuan Yang Terutama Tun dan Toh Puan
berangkat ke Majlis Syarahan Negarawan pagi ini.

Bagi pihak Kementerian Perpaduan Negara dan Arkib Negara
Malaysia, kaula merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada
Tuan Yang Terutama Tun kerana sudi bersama-sama dalam majlis
yang amat bermakna dan seterusnya menyampaikan syarahan
negarawan pada pagi ini.

Keperibadian dan rekod cemerlang Tuan Yang Terutama Tun sebagai seorang tokoh sememangnya tidak dapat disangkal lagi. Perjalanan kerjaya Tuan Yang Terutama Tun mencerminkan dedikasi yang tiada tolok bandingnya. Sempena dengan penganjuran Majlis Syarahan Negarawan ini, kaula mendoakan Tuan Yang Terutama Tun dan Toh Puan sentiasa dalam lindungan rahmat dan dikurniakan kesihatan yang berpanjangan. Dirgahayu Tun.

Tuan Yang Terutama Tun, sekarang kaula memohon untuk menyampaikan ucapan kepada hadirin pada pagi ini.

SALUTASI

**salutati akan disediakan secara berasingan*

PENDAHULUAN

1. Hari ini, kita sama-sama berhimpun dalam **Majlis Syarahan Negarawan bersama Tun Pehin Sri Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Sarawak**, yang dianjurkan oleh **Kementerian Perpaduan Negara melalui Arkib Negara Malaysia**, dengan kerjasama **Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS), Pustaka Negeri Sarawak, Amanah Khairat Yayasan Budaya Melayu Sarawak** serta **Ikatan Graduan Melayu Sarawak**.
2. Untuk makluman semua, program ini turut diadakan bersempena dengan **sambutan Jubli Emas Arkib Negara Malaysia Negeri Sarawak**, yang telah ditubuhkan pada **1 Julai 1976**. Sesungguhnya, 50 tahun penubuhan ini merupakan satu pencapaian yang amat bermakna dalam usaha memelihara, mendokumentasikan dan mewariskan khazanah sejarah negeri Sarawak.
3. Bagi menyemarakkan sambutan **50 tahun penubuhan Arkib Negara Malaysia Negeri Sarawak**, sebanyak tiga program utama telah dan akan dilaksanakan. Antaranya ialah:

- I. **Persidangan Antarabangsa Sejarah Sarawak 2026**, yang telah berlangsung pada **29 dan 30 September 2026**,
 - II. **Majlis Syarahan Negarawan oleh Tun Pehin Sri Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar** sebentar lagi.
 - III. **Majlis Polemik Sejarah Malaysia Kali Ke-56** yang akan diadakan pada sebelah petang ini.
4. Majlis pagi ini adalah ruang untuk kita menelusuri sejarah, mengambil iktibar daripada perjalanan seorang negarawan. Perjalanan hidup Tun Pehin Sri Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar amat wajar kita hayati. Beliau **memulakan khidmat dalam Polis Diraja Malaysia pada tahun 1964 dan kemudiannya berkhidmat dalam Pasukan Polis Hutan dari tahun 1968 hingga 1973**, termasuk terlibat dalam operasi **menentang ancaman komunis di Sarawak**. Pengalaman tersebut bukan sahaja membentuk perjalanan perjuangan beliau, malah turut didokumentasikan melalui **karya *A Policeman***, sebagai khazanah pengalaman dan pemikiran yang dapat diwariskan serta dihayati oleh generasi akan datang.
5. Perjalanan beliau seterusnya berkembang dalam pelbagai bidang. Dipilih sebagai **Ahli Parlimen pada tahun 1990**, Tun Pehin Sri kemudiannya menggalas pelbagai amanah penting,

termasuk sebagai **Timbalan Yang di-Pertua Dewan Rakyat, Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Menteri Pembangunan Usahawan dan Koperasi serta Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Parlimen dan Undang-Undang)**. Pada tahun 2023, beliau dilantik sebagai **Yang di-Pertua Dewan Negara** dan pada 26 Januari 2024, dilantik sebagai **Yang di-Pertua Negeri Sarawak**.

6. Daripada mempertahankan keamanan negara, memperjuangkan kepentingan Sarawak, memperkasa institusi Parlimen dan perundangan, hinggalah menggalas amanah sebagai Yang di-Pertua Negeri Sarawak, perjalanan beliau mencerminkan sebuah pengabdian yang merentasi pelbagai medan demi negara dan rakyat.

SEJARAH DAN PEMBINAAN PERPADUAN

Tuan Yang Terutama Tun dan hadirin saya hormati sekalian,

7. **Sejarah ialah asas pembinaan negara bangsa.** Dalam falsafah pembinaan negara, sesuatu bangsa tidak terbina hanya kerana kita berkongsi wilayah, tetapi kerana kita membina rasa kebersamaan, berkongsi sejarah, nilai, dan cita-cita yang sama. Sebab itu, sejarah penting untuk membentuk jati diri, memupuk

rasa memiliki dan mengikat rakyat sebagai satu bangsa Malaysia.

8. Dalam konteks Malaysia, pembinaan negara bangsa kita berakar daripada **sejarah yang berlapis, kepelbagaian identiti dan pengalaman bersama**. Sarawak mempunyai sejarah, warisan dan identitinya yang tersendiri, manakala pembentukan Malaysia pula berteraskan persetujuan dan perkongsian melalui **Perjanjian Malaysia 1963 (MA63)** antara Persekutuan Tanah Melayu, Sabah dan Sarawak. Inilah yang membentuk konsep ***“unity in diversity”*** yang menjadi kekuatan dalam membina identiti nasional yang inklusif.
9. Justeru, memahami sejarah Malaysia bererti kita memahami akar kita yang berbeza, menghargai pengalaman yang dikongsi dan **menemukan *common ground* yang menyatukan kita sebagai satu negara dan satu bangsa Malaysia**.
10. Atas kesedaran inilah, **Kementerian Perpaduan Negara memberikan perhatian kepada agenda pembinaan negara bangsa**. Melalui RMK13, pembinaan Negara Bangsa diberi penekanan melalui **pengukuhan integrasi dan perpaduan**

nasional, patriotisme, identiti nasional serta penghayatan Rukun Negara dan Perlembagaan Persekutuan.

11. Sehubungan itu, Kementerian Perpaduan Negara juga akan terus memperluas ruang wacana tentang sejarah dan pembinaan negara bangsa. Untuk makluman semua, **Persidangan Negara Bangsa dijadualkan berlangsung pada 30 November 2026**
12. Dalam usaha ini, peranan **Arkib Negara Malaysia** amat penting. Arkib bukan sekadar tempat menyimpan dokumen lama, tetapi **memelihara memori kolektif dan merakam perjalanan sebuah negara bangsa**. Kita dapat melihat pendekatan ini di negara lain. Di United Kingdom, *The National Archives* membawa gagasan “**archives for everyone**”, dengan memperluas akses, pendigitalan dan penglibatan awam.
13. Justeru, sudah tiba masanya Arkib Negara Malaysia melangkah ke **era baharu kerelevanan** daripada sekadar menyimpan sejarah kepada **merakamkan sejarah**. Kerana **arkib yang hidup ialah arkib yang boleh diakses, difahami dan dimiliki bersama oleh rakyat**. Pendekatan sebegini selari dengan perkembangan antarabangsa yang semakin

menekankan akses digital dan penglibatan masyarakat dalam menghayati khazanah sejarah.

14. Saya berharap sejarah menjadi **jambatan yang menghubungkan generasi**. Kita inginkan anak-anak Malaysia mengenali sejarah Sarawak, Sabah dan Semenanjung, memahami perjalanan pembentukan Malaysia, dan menghargai kepelbagaian.

PENUTUP

Tuan Yang Terutama Tun dan hadirin saya hormati sekalian,

15. Akhir kata, sekali lagi kaula ingin merakamkan penghargaan kepada Tuan Yang Terutama Tun atas kesudian meluangkan masa untuk bersama-sama pada pagi ini.
16. Tahniah kepada Arkib Negara Malaysia dan semua pihak yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung bagi menjayakan majlis syarahan ini.

Sekian, Terima Kasih.